

Bendrijos: lankstesnis valdymas, platesnė integracija, daugiau steigimo galimybių

2024 m. balandžio 5 d.

Dabartinė šalies bendrijų statistika

529 492

Gyvenamieji individualūs pastatai

41 021

Gyvenamieji daugiabučiai pastatai

48 775

Negyvenamieji pastatai

9 000

Registruotos bendrijos

200

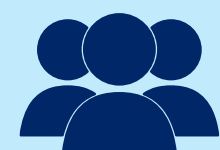
Paskirti administratoriai

1 358

Registruotos sodininkų bendrijos

96

Sodininkų bendrijos, pasižymėjusios priskirtos teritorijos ribas kadastre

Pokyčių tikslai

**Padaryti
esamų bendrijų
valdymą
lankstesnį**

**Išplėsti
bendrijų
kūrimo
galimybes**

**Sukurti
naują
bendrijos
valdymo
formą**

**Integruoti
sodininkus į
bendrą
bendrijų
sistemą**

Lankstesnis esamų bendrijų valdymas

- ✓ Lengviau įsteigti bendriją
- ✓ Daugiau lankstumo, aiškumo ir skaidrumo
- ✓ Lengviau taikyti nuostatas
- ✓ Daugiau galių bendrijos nariams

Bendrija – demokratinės savivaldos forma, kurioje teisę dalyvauti, tapdamas bendrijos nariu, turi kiekvienas savininkas

Išplėstos bendrijų kūrimo galimybės

Bendrojo naudojimo objektus (BNO) valdyti steigiant bendriją galės **visi** nekilnojamojo turto savininkai:

- ✓ butų ar kitų patalpų gyvenamajame ar negyvenamajame pastate
- ✓ statinių, išskyrus laikinus statinius
- ✓ žemės sklypų (įskaitant mėgėjų sodų sklypų)

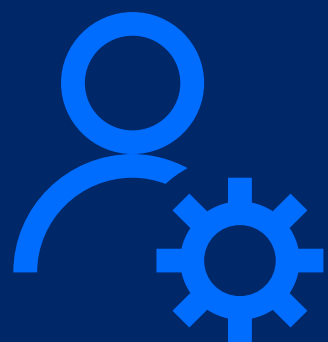
Atsakingai ir skaidriai savo BNO prižiūrėti nori ir komercinių ar gamybinių pastatų savininkai

Didelis poreikis

BNO turi ir į bendrijas jungtis nori ne tik individualių pastatų, bet ir žemės sklypų, kuriuose dar nepastatyti pastatai, savininkai

Siūloma nauja bendrijos valdymo forma

**Paskirtasis
administratorius**

Bendrija

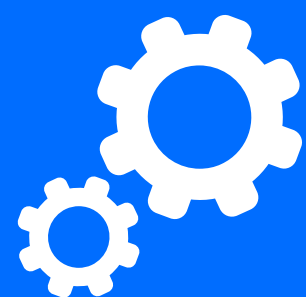
**Jungtinė veiklos
sutartis**

Viešoji įstaiga

**(Papildoma BNO
valdymo forma)**

Sodininkai integruojami į bendrą bendrijų sistemą

Sodininkų bendrijų pagrindinis tikslas – valdyti BNO

Teisinis reglamentavimas bus suderintas su kitais įstatymais, taps aiškesnis

Sodininkams bendrijos veiklą organizuoti bus paprasčiau

Bus išspręsti įsisenėję klausimai

Keičiami teisės aktai

1. Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymas Nr. I-798

Nauja redakcija: Bendrojo naudojimo objektų valdymo steigiant bendriją įstatymas

2. Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas Nr. I-14282.

1, 2, 3, 4, 6, 9, 12, 26 ir 27 str. keitimas

3. Lietuvos Respublikos civilinio kodeksas, Ketvirtoji knyga, ketvirtasis skirsnis

4.75, 4.82, 4.83, 4.84 ir 4.85 str. keitimas

4. Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymas Nr. IX-1934

6 str. keitimas ir paskelbimas negaliojančiu

5. Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 9, 11, 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas

9, 11, 23 ir 24 str. keitimas

6. Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymas Nr. I-1607

8 str. keitimas

1. Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymas Nr. I-798

Nauja redakcija: Bendrojo naudojimo objektų valdymo steigiant bendriją įstatymas

2. Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas Nr. I-14282.

1, 2, 3, 4, 6, 9, 12, 26 ir 27 str. keitimas

3. Lietuvos Respublikos civilinio kodeksas, Ketvirtoji knyga, ketvirtasis skirsnis

4.75, 4.82, 4.83, 4.84 ir 4.85 str. keitimas

4. Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymas Nr. IX-1934

6 str. keitimas ir paskelbimas negaliojančiu

5. Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 9, 11, 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas

9, 11, 23 ir 24 str. keitimas

6. Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymas Nr. I-1607

8 str. keitimas

Steigti bendriją bus lengviau

BNO valdantis administratorius, NT statytojas ar JVS įgaliotas asmuo bus informuojamas tik priėmus sprendimą steigti bendriją ir ją įregistravus

Bendrijos steigiamajame susirinkime **ne savininkai dalyvauti galės tik susirinkimo dalyviams leidus**

Bendrijos steigėjai turės teisę gauti NT registrų duomenis

Lankstesnis bendrijos valdymas

Bus galima susitarti dėl bendrijos organų kadencijos – nuo 2 iki 5 metų

Bendrijos pirmininku ir valdybos nariu galės būti ne tik bendrijos nariai fiziniai asmenys, bet ir juridinių asmenų atstovai

Bendrijos pirmininkas galės būti įdarbintas arba galės pareigas vykdyti savanoriškos veiklos pagrindais

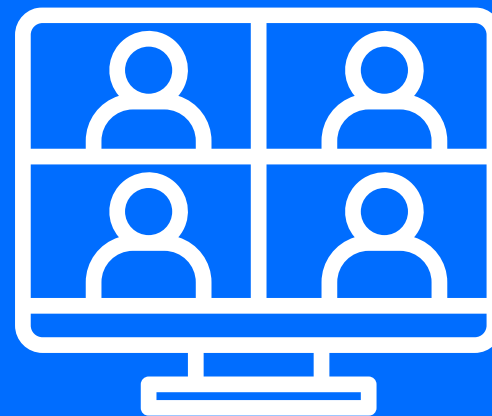

Bendrijos pirmininkas nedarbingumo ir atostogų metu įgalios kitą bendrijos narį vykdyti jo pareigas

Patogesni bendrijos narių susirinkimai

Suvienodinta pranešimo apie bendrijos narių susirinkimą tvarka, nelieka specialaus informavimo raštu

Bendrijos narių susirinkimas galės būti organizuojamas nuotoliniu būdu, jeigu nariai iš anksto patvirtins, kad turi tam galimybes

Bendrijos nariai galės dalyvauti bendrijos narių susirinkime nuotoliniu būdu bendrijos įstatuose nustatyta tvarka

Aiškesnis bendrijos valdymas

Buto, patalpos ar kito NT bendraturčių atstovavimas bendrijoje daugumos bendraturčių sprendimu

Nusprendus samdyti fizinį ar juridinį asmenį su bendrijos pirmininku bus galima, bet neprivaloma, pasirašyti darbo sutartį, tačiau bendrijos vadovu liks bendrijos pirmininkas

Apibrėžta, kas yra BNO atnaujinimas (sprendžiamoji kompetencija – bendrijos narių) ir kas yra BNO atnaujinimas juos pagerinant (sprendžiamoji kompetencija – savininkų)

Bendrijos iš statytojo perimti valdyti BNO ar turtinės teisės į juos yra savininkų bendroji dalinė nuosavybė

Skaidresnis bendrijos valdymas

Privaloma samdyti finansinę apskaitą tvarkantį asmenį

Bendrijos valdymo organų narys negali būti finansinės apskaitos tvarkytoju, revizoriumi ar ginčus nagrinėjančiu asmeniu

Bendrijos pirmininkas privalo užtikrinti, kad apskaitą tvarkančiam asmeniui būtų laiku pateikta išsami informacija apie ūkines-finansines operacijas

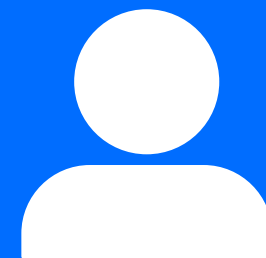

Bendrijos pirmininkas metinės veiklos ataskaitoje privalės pateikti daugiau duomenų (apie narių pasikeitimus, panaudotas lėšas, likučius sąskaitoje), be to, atsistatydindamas ar pareikalavus, turės pateikti iki to momento vykdytos veiklos ataskaitą ir kt.

Lengviau taikyti nuostatas

Bendrijos narių teisė sušaukti susirinkimą bus lengviau įgyvendinama

Bendrijos valdymo organai bus bendrijos pirmininkas arba bendrijos pirmininkas ir valdyba

Nuo pranešimo apie įregistruotą bendriją įteikimo dienos bendriją įsteigusiams savininkams nebus naujų mokestinių prievolių pagal kitų BNO valdytojų vykdytą BNO valdymo veiklą

Savininkų tikslinės įmokos bendrojo naudojimo objektams prižiūrėti bus apskaičiuojamos proporcingai turimai BNO daliai, kai turimų dalių neįmanoma nustatyti, bus laikomasi prielaidos kad jos yra lygios

Registru centras neatlygintinai įkels žymą apie įsteigtą bendriją ir neatlygintinai panaikins žymą apie buvusį BNO valdytoją

Įmokos bendrijos valdymui ir kitoms savininkų bendroms išlaidoms apmokėti bus apskaičiuojamos tokia pačia tvarka, jeigu bendrijos nariai nenustatys kitaip

Daugiau galių bendrijos nariams

Nustatys kaupiamųjų įnašų mėnesinį dydį ilgalaikiame plane numatytam ir nenumatytam BNO atnaujinimui

Tvirtins metinį ūkinį ir finansinį planą, pagal kurį bendrijos valdymo organai organizuos bendrijos veiklą

Priims sprendimus dėl bendrijos administratoriaus

Tvirtins prisijungimo ir atsiskyrimo prie bendrijos sutartis

Balsavime dalyvaujančiųjų balsų dauguma priims sprendimus ir dėl valdymo organų, ir dėl įstatų, išskyrus sprendimus dėl bendrijos reorganizavimo ar likvidavimo, kuriems priimti reikia daugiau kaip 1/2 visų bendrijos narių, bet ne mažiau negu 2/3 susirinkime dalyvaujančių bendrijos narių ir kt.

Aktyvesnis savininkų dalyvavimas

Kiekvienas savininkas turi teisę įstoti į bendriją ir dalyvauti priimant sprendimus, prieš jo valią jo negalima pašalinti iš bendrijos

Buto ar kitos patalpos ar bet kurio kito NT bendraturčiams bus lengviau susitarti dėl atstovavimo bendrijoje – galės išsirinkti atstovą daugumos sprendimu

Dėl kaupiamojo tarifo pagal ilgalaikį planą spręs bendrijos nariai

Nebus taikomas kvorumas pakartotiniame ne tik garažų, bet visų bendrijų narių susirinkime

1. Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymas Nr. I-798

Nauja redakcija: Bendrojo naudojimo objektų valdymo steigiant bendriją įstatymas

2. Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas Nr. I-14282.

1, 2, 3, 4, 6, 9, 12, 26 ir 27 str. keitimas

3. Lietuvos Respublikos civilinio kodeksas, Ketvirtoji knyga, ketvirtasis skirsnis

4.75, 4.82, 4.83, 4.84 ir 4.85 str. keitimas

4. Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymas Nr. IX-1934

6 str. keitimas ir paskelbimas negaliojančiu

5. Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 9, 11, 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas

9, 11, 23 ir 24 str. keitimas

6. Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymas Nr. I-1607

8 str. keitimas

Bendrojo naudojimo objektai valdomi nuosavybės teise

Daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų (tik!) BNO VŠĮ perduodamos valdyti nuosavybės teise, savininkai tampa VŠĮ dalininkais: lengviau priimti sprendimus, gauti paskolą ir kt.

Savininkų teisė naudotis BNO neribojama

Savininkams išlieka pareiga apmokėti BNO išlaikymo išlaidas ir kitas įmokas

Apie įsteigtą daugiabučio namo VŠĮ BNO valdyti – privaloma žyma JAR (pastato unikalus numeris)

Daugiabučio namo VŠĮ negalima pertvarkyti

Likviduojant daugiabučio namo VŠĮ BNO perduodami savininkams bendrosios dalinės nuosavybės teise

1. Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymas Nr. I-798

Nauja redakcija: Bendrojo naudojimo objektų valdymo steigiant bendriją įstatymas

2. Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas Nr. I-14282.

1, 2, 3, 4, 6, 9, 12, 26 ir 27 str. keitimas

3. Lietuvos Respublikos civilinio kodeksas, Ketvirtoji knyga, ketvirtasis skirsnis

4.75, 4.82, 4.83, 4.84 ir 4.85 str. keitimas

4. Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymas Nr. IX-1934

6 str. keitimas ir paskelbimas negaliojančiu

5. Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 9, 11, 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas

9, 11, 23 ir 24 str. keitimas

6. Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymas Nr. I-1607

8 str. keitimas

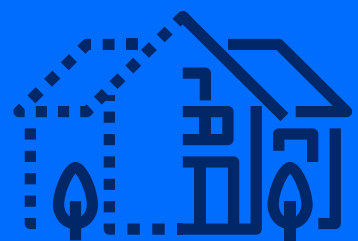
Civilinio kodekso pakeitimai

Sudarytos teisinės sąlygos bendraturčiams daugumo sprendimu išsirinkti atstovą BNO priežiūros veikloje

Nuostatos taikomos ne tik daugiabučių gyvenamųjų pastatų, bet ir negyvenamųjų pastatų butų ir kitų patalpų, taip pat statinių, išskyrus laikinus statinius, ir žemės sklypų savininkų bendrajai dalinei teisei

Patikslinta, kaip apskaičiuojama gyvenamojo ar negyvenamojo pastato buto ar kitos patalpos savininkui priklausanti bendrosios dalinės nuosavybės pastate dalis

1. Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymas Nr. I-798

Nauja redakcija: Bendrojo naudojimo objektų valdymo steigiant bendriją įstatymas

2. Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas Nr. I-14282.

1, 2, 3, 4, 6, 9, 12, 26 ir 27 str. keitimas

3. Lietuvos Respublikos civilinio kodeksas, Ketvirtoji knyga, ketvirtasis skirsnis

4.75, 4.82, 4.83, 4.84 ir 4.85 str. keitimas

4. Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymas Nr. IX-1934

6 str. keitimas ir paskelbimas negaliojančiu

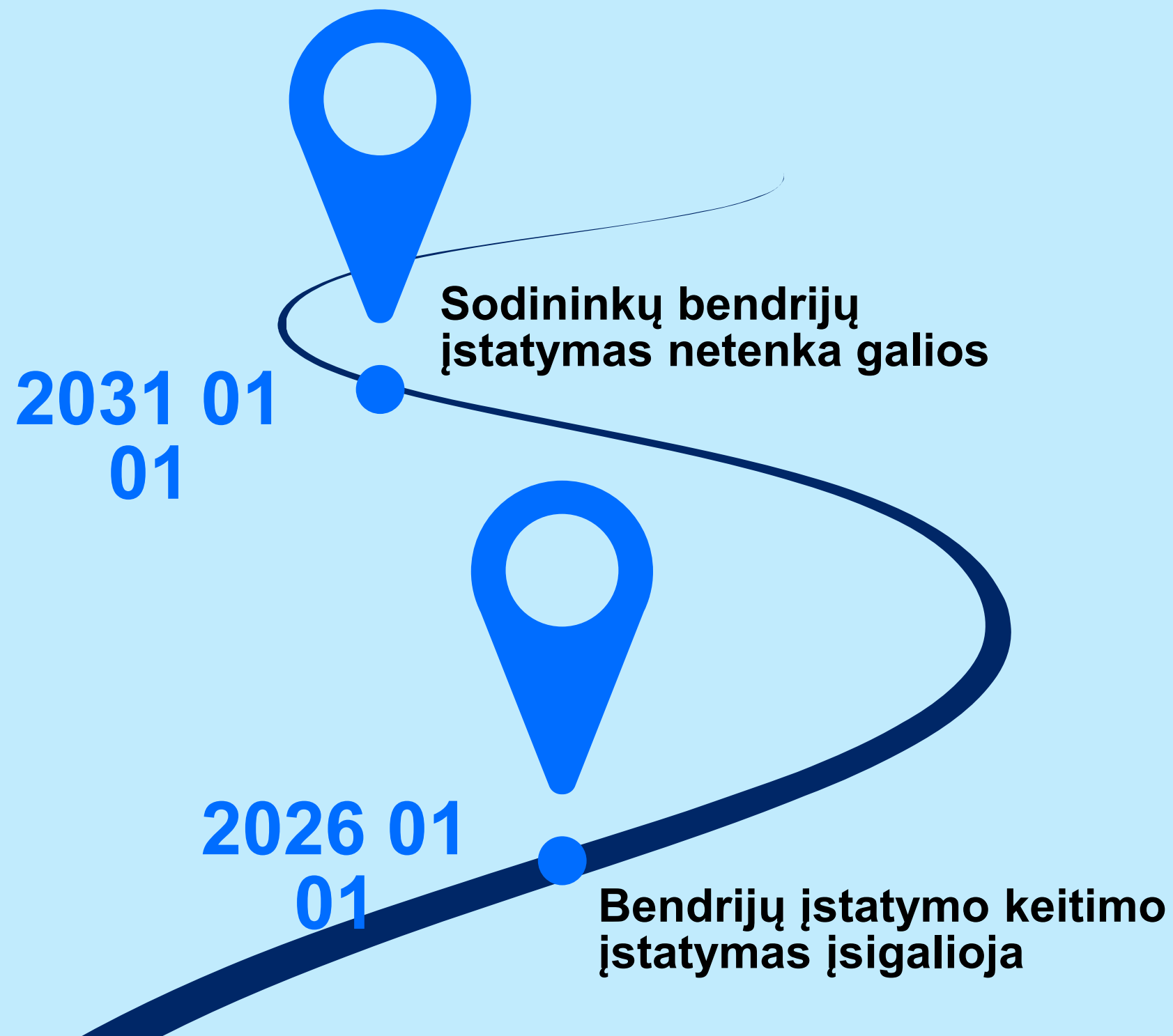
5. Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 9, 11, 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas

9, 11, 23 ir 24 str. keitimas

6. Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymas Nr. I-1607

8 str. keitimas

Sodininkų bendrijų integravimui - 5 metų pereinamasis laikotarpis

5

Tiek metų numatyta sodininkų bendrijų pereinamajam laikotarpiui

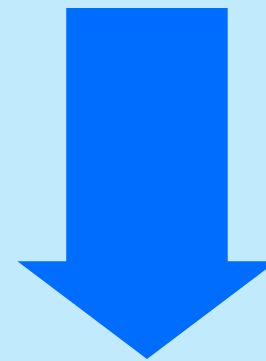
Pasitvirtinti BNO aprašus, suderinti įstatus ir pradėti naudotis vieningu Bendrojo naudojimo objektų valdymo steigiant bendriją įstatymu reikės iki 2031-01-01

Sodininkų bendrijų įstatymo keitimo nauda: pereinamuoju laikotarpiu išsaugomos išimtis

Mėgėjų sodo teritorija priskiriama žemės ūkio paskirties žemei, tačiau lieka išimtis

Sodo sklype Statybos įstatymo nustatyta tvarka galima statyti ar rekonstruoti vieną vienbutį gyvenamąjį namą ar vieną sodo namą ir jų priklausinius

Žemės įstatymo nustatyta tvarka galima keisti žemės naudojimo paskirtį pagal savivaldybės bendrąjį planą

1. Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymas Nr. I-798

Nauja redakcija: Bendrojo naudojimo objektų valdymo steigiant bendriją įstatymas

2. Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas Nr. I-14282.

1, 2, 3, 4, 6, 9, 12, 26 ir 27 str. keitimas

3. Lietuvos Respublikos civilinio kodeksas, Ketvirtoji knyga, ketvirtasis skirsnis

4.75, 4.82, 4.83, 4.84 ir 4.85 str. keitimas

4. Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymas Nr. IX-1934

6 str. keitimas ir paskelbimas negaliojančiu

5. Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 9, 11, 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas

9, 11, 23 ir 24 str. keitimas

6. Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymas Nr. I-1607

8 str. keitimas

Apsaugomi sodininkų interesai

Valstybė įgis teisę atpirkti sodininkų bendrijai nereikalingą valstybinę žemę už tą pačią kainą, už kurią ji įsigyta iš valstybės

Aukciono būdu įsigytą valstybinę žemę bus draudžiama perleisti tretiesiems asmenims

Norint pakeisti sodo žemės sklypo paskirtį ir žemės naudojimo būdą reikės BNO savininkų pritarimo

Valstybinės žemės sklypams išsinuomoti – 5 metų pereinamasis laikotarpis

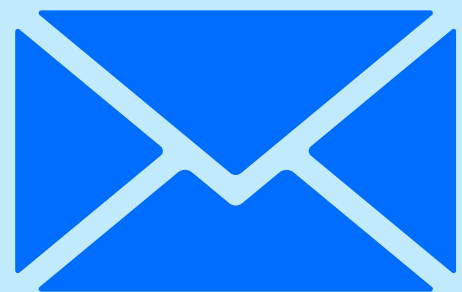
2031 01 01

Nuo 2031 m. sausio mėn. valstybiniai žemės plotai, nesuformuoti kaip sodo sklypai ir kaip BNO, bus priskirti laisvos valstybinės žemės fondo žemei

Iki 2030 m. pabaigos pateikti prašymai išnuomoti ar parduoti žemės sklypus bus nagrinėjami pagal iki 2026 m. sausio 1 d. galiosiantį teisinį reguliavimą

2030 12 31

Pastabas ir pasiūlymus prašome teikti

el. paštu vaiva.rumbutiene@am.lt

iki 2024 m. balandžio 16 d.

Bendrijos: lankstesnis valdymas, platesnė integracija, daugiau steigimo galimybių

2024 m. balandžio 5 d.